

Yevropa Ittifoqi-O'zbekiston: Barqaror energiya kunlari

Xalqaro konferentsiya

O'zbekistonda energiya samaradorligi: istiqbollar va muammolar

Radisson Blu mehmonxonasi, 27 iyun 2023 yil

Qozog'iston Respublikasi Davlat energetika reestri - sanoatda energiya samaradorligiga birinchi qadam (Qozog'iston tajribasi)

Yeldos Abakanov, Boshqaruvi raisi o'rinosari, "Elektroenergetikani rivojlantirish va energiya tejash instituti" AJ

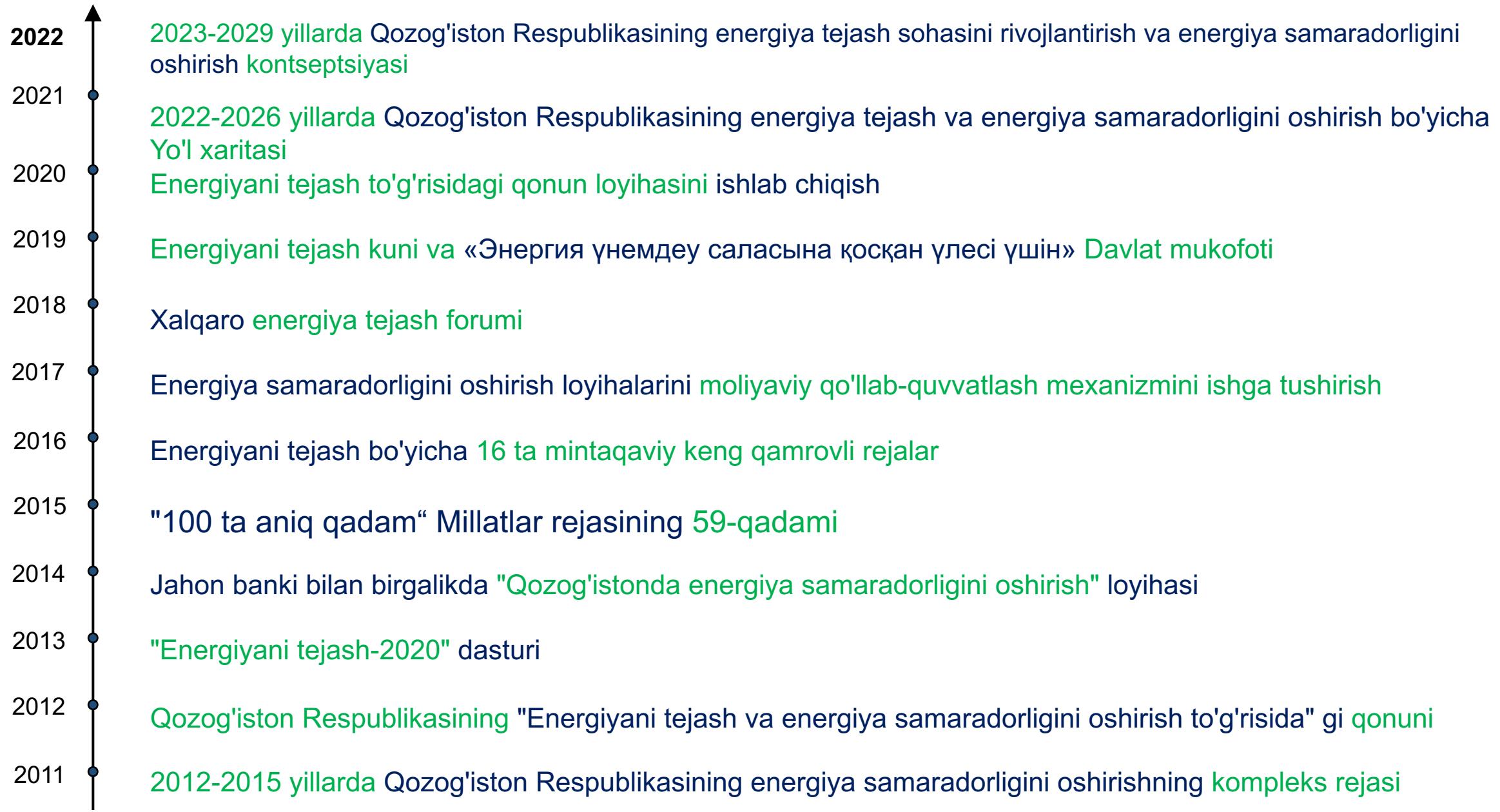

DAVLAT ENERGETIKA REESTRI

Qozog'iston tajribasi

ENERGIYANI TEJASH SIYOSATI

DAVLAT ENERGETIKA REESTRINI (DER) YURITISH

ma'lumotlar 2012 yildan beri yuritilib kelinmoqda, 2021 yilga kelib 20000 dan ortiq DER sub'ektlari kiritilgan

ENERGOAUDITORLAR XULOSALARINI TAHLIL QILISH

1 325 ta xulosa tahlil qilindi

DER SUB'EKLARINING FAOLIYATINI BAHOLASH VA TAHLIL QILISH

850 ta tadbir rejali tahlil qilindi.

EKSPERT XULOSASINI TAQDIM ETISH

energiyani tejash va energiya samaradorligini oshirish sohasida

ENERGIYA SAMARADORLIGI KARTASINI SHAKLLANTIRISH VA YURITISH

Energiya samaradorligi xaritasi doirasida 189 ta loyiha, shu jumladan 60 ta loyiha ESCO/DXH mexanizmi orqali amalga oshiriladi

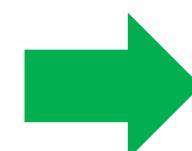

XALQARO HAMKORLIKNI RIVOJLANTIRISH

65 dan ortiq memorandumlar imzolandi

"QOZOG'ISTONDA ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISH" LOYIHASINI AMALGA OSHIRISH

Qozog'iston Respublikasi Investitsiyalar va taraqqiyot vazirining 2015 yil 30 noyabrdagi 1130-sonli buyrug'i bilan "ELEKTROENERGETIKANI RIVOJLANTIRISH VA ENERGIYANI TEJASH INSTITUTI" AJ ENERGIYANI TEJASH VA ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISH BO'YICHA MILLIY TARAQQIYOT INSTITUTI deb belgilangan

2023 yildan:

- + DM energiya iste'molini monitoring qilish
- + EE sohasida davlat xardilarini monitoring qilish
- + EE sohasidagi axborot, tahliliy maslahat xizmatlari

20 000

DER ning barcha
subyektlari

ENERGOAUDIT

DERning 2117 ta sub'ekti
energiya auditini o'tkazdi.

Energiya menejmenti

DERning 82 ta subyekti EMni joriy etdi,
ulardan 76 tasi sanoat subyekti

81 638

2013 yildan DER
sub'ektlari

POTENTIAL

Energetika – 8%

Transport – 5%

Sanoat – 10%

Byudjet sektori – 40%

Investitsiyalar

723

mln

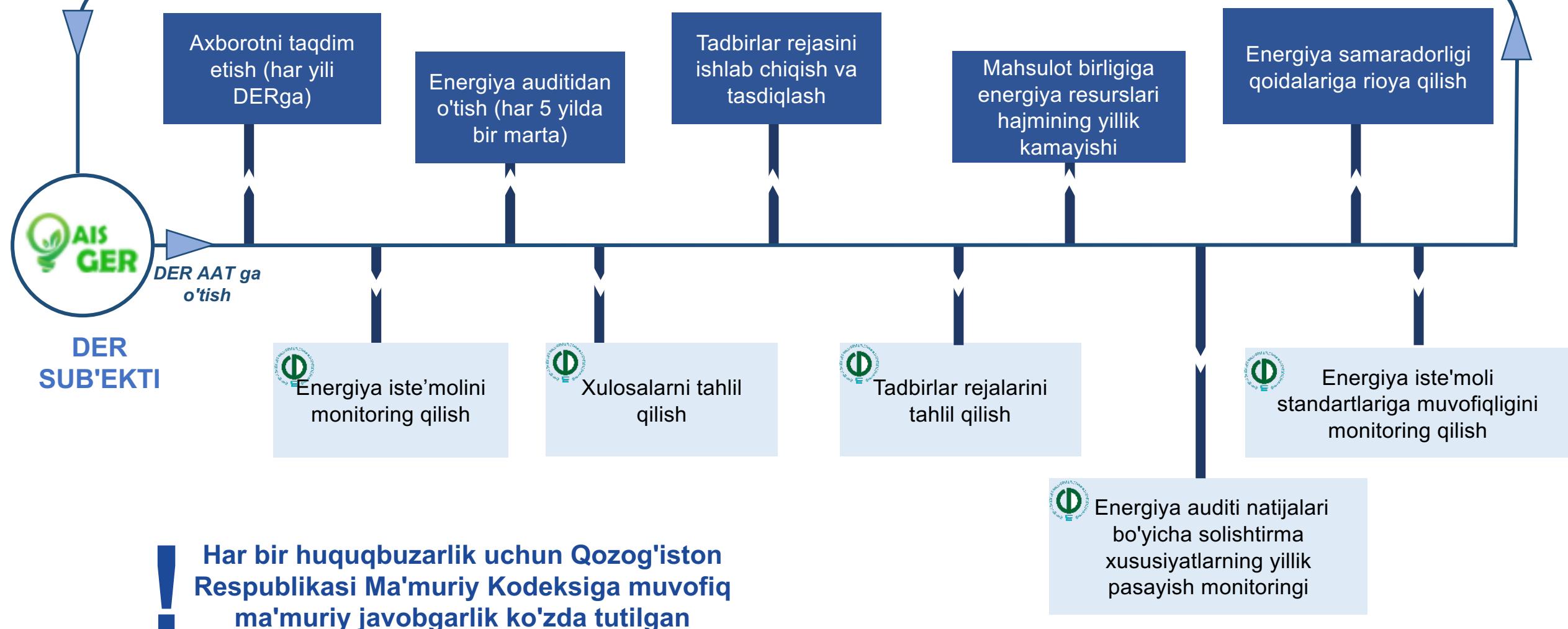
Tejash
180
mln

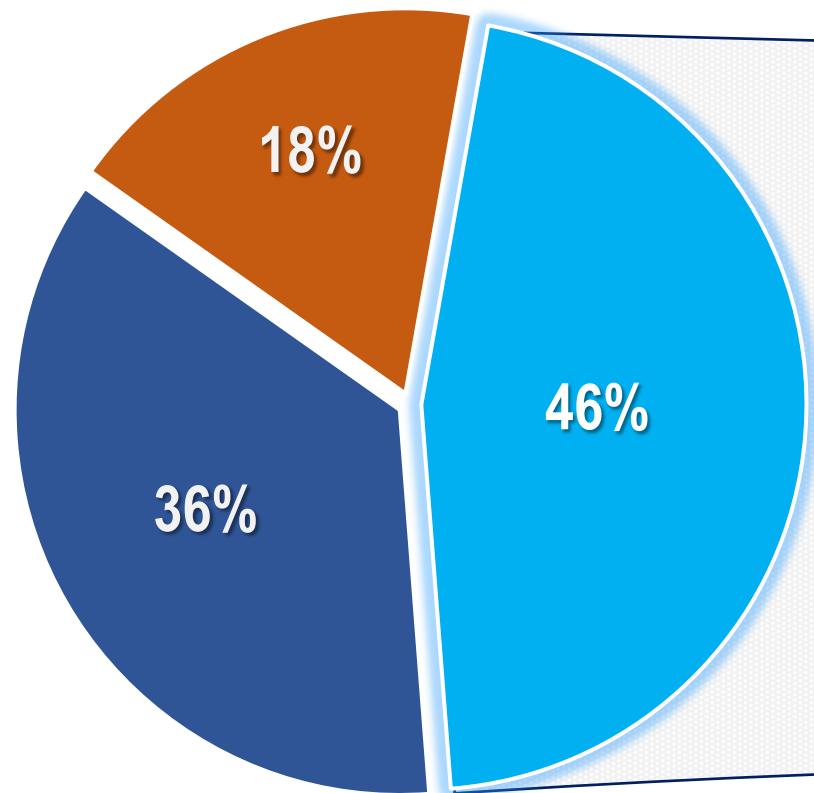
Tadbirlar amalga
oshirildi

DER SUB'EKTALARINING HARAKATLAR ALGORITMI

5 YILLIK SIKL

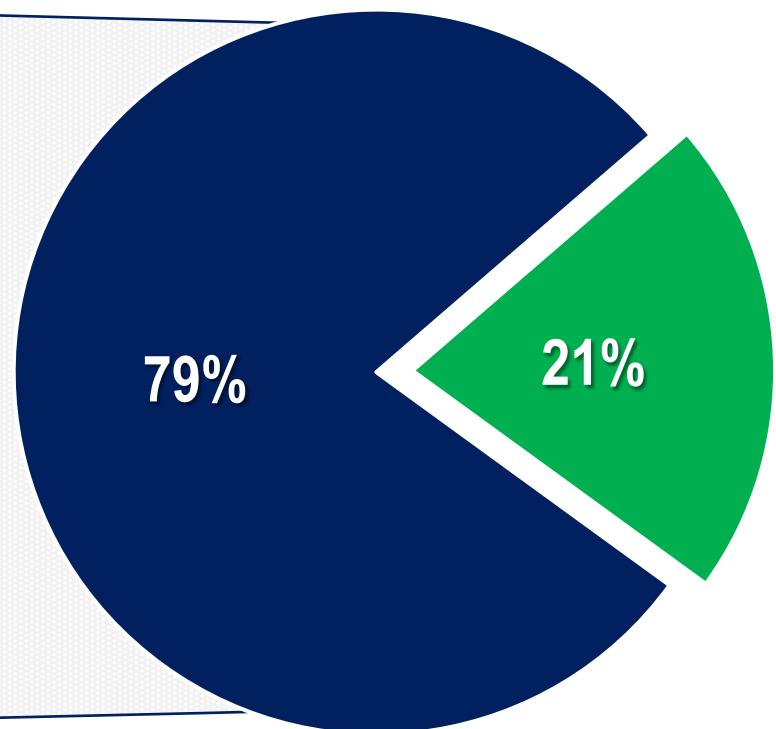

GER sub'ektlarining mamlakat
iste'molidagi ulushi

■ ГЭР ■ Население ■ Прочее

DER iste'molidagi 50 ta yirik
sub'ektning ulushi

■ 50 крупных потребителей
■ другие потребители

Asosiy ko'rsatkichlar

Energoaudit

2 117 ta energoauditlar

Energiya menejmenti

80 ta, shu jumladan 60 ta sanoat ob'ektlari

Investitsiyalar

355 mlrd tg, shu juml.

Tejash

88 mlrd tg, shu juml.

15% bir tonna sement ishlab chiqarish uchun elektr energiyasining solishtirma sarfini kamaytirish ($kVt*s/t$)

225
mln tenge
yillik tejash miqdori

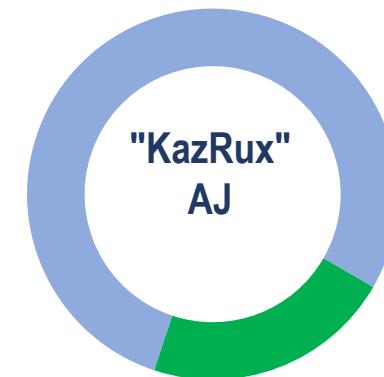

**"Karsement"
AJ**

- xom ashyo tegirmonlari bo'limida qo'shimcha dudbo'ronlarni o'rnatish
- pechning yoqish tizimini o'zgartirish

13% bir tonna tozalangan qo'rg'oshin ishlab chiqarish uchun elektr energiyasining solishtirma sarfini kamaytirish($kVt*s/t$).

436
mln tenge
yillik tejash miqdori

**"KazRux"
AJ**

- yumshoq ishga tushirish moslamasini va boshqaruvchini joriy etish
- dudbo'ronlarni sinxronlashtirish

“Qozog’iston Respublikasining ayrim qonun hujjalari ... energiyani tejash va energiya samaradorligini oshirish masalalari bo‘yicha o‘zgartish va qo‘srimchalar kiritish to‘g‘risida”gi qonuni

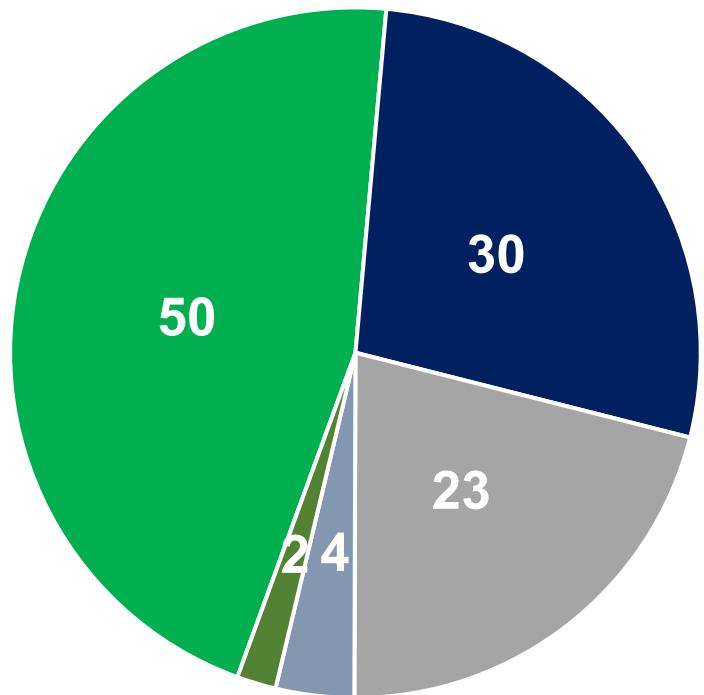
ASOS	Davlat rahbarining Qozog’iston xalqiga 2018 yil 10 yanvardagi "To‘rtinchi sanoat inqilobi sharoitida rivojlanishning yangi imkoniyatlari" murojaatnomasi
HOLATI	2022 yil 30 iyunda qabul qilingan

QONUN LOYIHASI QUYIDAGILARNI O‘Z ICHIGA OLADI:

- energiya-auditorlik faoliyatini takomillashtirish
- DER ning yirik sanoat korxonalarida energiya menejerlarini tayinlash
- ba’zi DER sub’ektlarini majburiy energiya auditidan ozod qilish
- energiya samaradorligi bo‘yicha maqsadli ko’satkichlarni belgilash
- davlat xaridlari monitoringi
- byudjet muassasalari uchun energiya iste’moli standartlarini belgilash va monitoring qilish
- mintaqaviy siyosatni kuchaytirish
- profilaktik nazoratni tashrifsiz amalga oshirish

TOP - 109

Energetika

TMK

Transport

Neft-Gaz sektori

Qayta ishlash sanoati

STATUS

Top-109 uchun maqsadli ko'rsatkichlar ishlab chiqildi

TOP-109 iste'molining ulushi mamlakat
iste'molining > 50% va DERning 87%

Samara

5,3%**sanoatning energiya
sarfini kamaytirish**

E'TIBORINGIZ UCHUN RAXMAT!